

Namaze Janaza Ka Tariqa (Gujarati)

નમાજ જનામાજ કા તરીકા (દિ-નાફી)

શૈતાને તરફાં, અસૌરે અહેવાલનું, જાહેરે દાખલે પરસ્પરનું, છારેટે અલ્લામા મૈનાના અથુ વિલાલ

મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાછિરી ર-આવી

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوٰةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

کتاب پठنے کی دعا

اج : شے بے تریکت، ابھی رے اہلے سُنّت، بانیے دا' واتے ہر سلّا می، ہجرت اہلًا ماما
مُؤلّانا ابوبیلائل مُعہممد ہر لیساں اتّار کاہیری ۲-جیوی
دینی کتاب یا ہر سلّا می سبک پठنے سے پہلے جے لے میں دی ہوئی ہو آ پٹ
لیجیے لہٰش اللہ عزوجل کو چھ پڑنے یاد رہے گا۔ ہو آ یہ ہے :

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَالْجَلَلِ وَالْأَكْرَامِ

تراجما : اے اہلًا ہو ! ہم پر ہر بھو ہی کمات کے دروازے بھول دے اور ہم پر
اپنی رحمات ناچیل ہر ما ! اے اے جمات اور بُویوچیں والے । (المُسْطَرُج، ص ۴، دارالنکر، بیروت)

نوت : ایک ایک بار ہر دو دشائیں پڑ لیجیے۔

تاکیے گے مہینا
و بھی ای
و مہینہ
13 شعبان م 1428ھ.

نمازے جنائز کا تریکا

یہ ریسا لاؤ (نمازے جنائز کا تریکا)

شے بے تریکت، ابھی رے اہلے سُنّت، بانیے دا' واتے ہر سلّا می، ہجرت اہلًا ماما
مُؤلّانا ابوبیلائل مُعہممد ہر لیساں اتّار کاہیری ۲-جیوی جیسا ہے۔
نے ہر دو دشائیں پڑ لیجیے۔

مژلیسے تراجم (دا' واتے ہر سلّا می) نے ہر سریسے کو گوچاراتی رسمیں
بھت میں ترتیب دے کر پہنچایا ہے اور مک-ت-بتوں مہینا سے شاہزادے کرવایا
ہے۔ ہر سریسے میں اگر کسی جگہ کمی بہشی پائے تو مژلیسے تراجم کو
(ب جریانے مکتوب، ہر مہینہ یا SMS) مुتسلیں ہر دشائیں پڑ لیں۔

راہیتا : مژلیسے تراجم (دا' واتے ہر سلّا می)

مک-ت-بتوں مہینا، سیلے کٹے ہاتھ، ایک دن، مہینہ کی مدت کے سامنے،
تین دروازا، اہماد آباد-۱، گوچارات، ہندیا

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

نمازوں کا تریکا (۱-۴)

شوتان لाख روکے یہہ ریسا لَا (23 سارھات)

مُكَبْمَلَ پਛ ਲੀਜਿਥੋ, ਈ ਇਸ ਕੇ

ਫਵਾਈਦ ਖੁਦ ਹੀ ਫੇਖ ਲੋਗੇ.

ਫਰੁਦ ਸ਼ਾਰੀਕ ਕੀ ਫਤੀਲਤ

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ رਹਮਤੇ ਆ-ਲਭਿਧਾਨ, ਮਹਬੂਬੇ ਰਹਮਾਨ
ਕਾ ਫਰਮਾਨੇ ਬ-ਰ-ਕਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ : ਜੋ ਮੁੜ ਪਰ ਏਕ ਬਾਰ ਫਰੁਦ ਸ਼ਾਰੀਕ ਪਟਾ
ਹੈ ਅਲਲਾਹ ਤਆਲਾ ਉਸ ਕੇ ਲਿਧੇ ਏਕ ਕੀਰਾਤ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੀਰਾਤ ਉਛੂਦ
ਪਣਡ ਜਿਤਨਾ ਹੈ.

(مصنف عبد الرزاق ج ۳۹ ص ۳۹ حديث ۱۵۳)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

ਵਲੀ ਕੇ ਜਨਾਮੇ ਮੌਂ ਸ਼ਿਕਤ ਕੀ ਬ-ਰ-ਕਤ

ਕੇ عَلٰيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِيِّ ਹੁਕਮਤੇ ਸਚਿਦੁਨਾ ਸਰੀ ਸ-ਕਤੀ
ਜਨਾਮੇ ਮੌਂ ਸ਼ਾਰੀਕ ਹੁਵਾ. ਰਾਤ ਕੋ ਖਾਬ ਮੌਂ ਹੁਕਮਤੇ ਸਚਿਦੁਨਾ ਸਰੀ ਸ-ਕਤੀ
ਮਾ فَعَلَ اللّٰهُ بِكَ ؟ : کੀ ਜਿਧਾਰਤ ਹੁਈ ਤੋ ਪੂਛਾ ਯਾਨੀ
ਅਲਲਾਹਾ ਨੇ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਧਾ ਮੁਆ-ਮਲਾ ਫਰਮਾਧਾ ? ਜਵਾਬ ਹਿਧਾ :

فرمادے مُسْتَكْبَرٌ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى وَالْوَسْطَى : کیس نے مُuj پر اُک بار دُوڑے پاک پਥਾ ਅਲਵਾਹ ਉਸ پر ਦਸ
ਰਹਮਤੋਂ ਬੇਜਤਾ ਹੈ۔ (صل)

ਅਲਵਾਹ ਨੇ ਮੇਰੀ ਔਰ ਮੇਰੇ ਜਨਾਜ਼ੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਡੇ ਪਾਕ ਪਥਾ ਅਲਵਾਹ ਉਸ ਪਰ ਦਸ
ਪਥਨੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਹਿਫ਼ਰਤ ਫਰਮਾ ਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਰਜ ਕੀ : ਧਾ ਸਾਹਿਬੀ ਮੈਂ ਨੇ ਭੀ
ਆਪ ਕੇ ਜਨਾਜ਼ੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਡੇ ਪਾਕ ਪਥਾ ਅਲਵਾਹ ਉਸ ਪਰ ਦਸ ਆਪ ਨੇ ਏਕ
ਫੇਹਰਿਸ਼ ਨਿਕਾਲੀ ਮਗਰ ਉਸ ਸ਼ਾਬਦ ਕਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨ ਥਾ, ਜਬ ਗੈਰ ਸੇ
ਦੇਖਾ ਤੋਂ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਛਾਸਿਧੇ ਪਰ ਮੌਜੂਦ ਥਾ। (تاریخ لمشق لا بن عسکر ج ۲۰ ص ۱۹۸)

امین بجاہا الْمَدِینَ صَلَّی اللہُ تَعَالَیٰ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ

ਅਲਵਾਹ ਕੀ ਉਨ ਪਰ ਰਹਮਤ ਹੋ ਔਰ ਉਨ ਕੇ ਸਦਕੇ ਹਮਾਰੀ ਬੇ ਹਿਸਾਬ
ਮਹਿਫ਼ਰਤ ਹੋ।

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّی اللہُ تَعَالَیٰ عَلَیٌ مُحَمَّدٌ

ਅਕੀਦਤ ਮਨਦੀਂ ਕੀ ਬੀ ਮਹਿਫ਼ਰਤ

ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਹਿਬੁਨਾ ਬਿਖਰੇ ਹਾਫ਼ੀ ਇਨਤਿਕਾਲ ਕੇ
ਬਾ'ਦ ਕਾਸਿਮ ਬਿਨ ਮੁਨਾਬੇਹ ਨੇ عَلَيْہِ رَحْمَةُ اللَّهِ الرَّاِفِعِہ مੌਜੂਦ ਪ੍ਰਦਾਨ :
ਕਿਸੇ ਮਹਿਫ਼ਰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਆ ਮੁਆ-ਮਲਾ
ਫਰਮਾਯਾ ? ਜਵਾਬ ਦਿਯਾ : ਅਲਵਾਹ ਨੇ ਮੁਝੇ ਬਖ਼ਾ ਦਿਯਾ ਔਰ
ਹਿਤਾਚ ਫਰਮਾਯਾ : ਐ ਬਿਖਰ ! ਤੁਮ ਕੋ ਬਲਕੇ ਤੁਮਹਾਰੇ ਜਨਾਜ਼ੇ ਮੌਜੂਦ ਜੋ ਜੋ
ਸਾਡੇ ਹੁਏ ਉਨ ਕੋ ਭੀ ਮੈਂ ਨੇ ਬਖ਼ਾ ਦਿਯਾ। ਤੋ ਮੈਂ ਨੇ ਅਰਜ ਕੀ : ਧਾ ਰਖ
ਗੁਰੂ ! ਮੁਝ ਸੇ ਮਹਿਫ਼ਰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋ ਭੀ ਬਖ਼ਾ ਦੇ। ਤੋ ਅਲਵਾਹ
ਕੀ ਰਹਮਤ ਮਜ਼ੀਦ ਜੋਸ਼ ਪਰ ਆਈ, ਔਰ ਫਰਮਾਯਾ : ਕਿਧਾਮਤ ਤਕ
ਜੋ ਤੁਮ ਸੇ ਮਹਿਫ਼ਰਤ ਕਰੋਗੇ ਉਨ ਸਥਾਂ ਕੋ ਭੀ ਮੈਂ ਨੇ ਬਖ਼ਾ ਦਿਯਾ। (ایضاً ج ۱۰ ص ۲۲۰)

امین بجاہا الْمَدِینَ صَلَّی اللہُ تَعَالَیٰ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ

ਅਲਵਾਹ ਕੀ ਉਨ ਪਰ ਰਹਮਤ ਹੋ ਔਰ ਉਨ ਕੇ ਸਦਕੇ ਹਮਾਰੀ ਬੇ ਹਿਸਾਬ
ਮਹਿਫ਼ਰਤ ਹੋ।

فرمائے مسٹر فرانس: صلی اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم : جو شاپس میں پر ہوئے پاک پکانا بُل گیا تو اس کا راستا بُل گیا۔ (فرانس)

આ'مَال ن دے یہ ہے دے بھا، ہے میرے والی کے دار کا گدا

بُسْبُخَ اللَّهِ سُبْبُخَ اللَّهِ سُبْبُخَ اللَّهِ

میठے میठے ہُسْلَا مَمِی بَأْدَیْتُو ! اَلْلَهُ اَكْبَرْ وَاللَّهُ اَكْبَرْ سے
نیزبنت بَأْدَیْسے سَآدَت، ہُن کا لِیکے پر بَأْدَیْسے نُجُوںے رَهْمَت، ہُن
کی سُوْہبَت دو جھان کے لِیے بَأْ ب-۲-کَت، ہُن کے بَأْمَارَات کی لِیَارَت
تِرَيَاکے اَمَرَاجِ مَأْسِيَت اُور ہُن کی اَكْيَادَت جَرِيَاتِ نَجَاتِ
اَبِيَرَت ہے۔ ہُم میں بھی اُولیَاءِ الْحَمْدِ لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ سے
اَكْيَادَت اُور وَلِيَاتِ کَامِلِ ہُجَرَتے سَعِيَدُونا بِشَرِیْے ہَذِیْفَیِ
اَمِینِ بِجَاهِ النَّبِیِّ الْأَمِینِ صَلَّی اللَّهُ تَعَالَیٰ عَلَیْہِ وَآلِہ وَسَلَّمَ
بھی مَنْزِلَت فَرَمَا۔

بَشَرِیْے ہَذِیْفَیِ سے ہُم میں تو بَھَار ہے

اَن شَاءَ اللَّهُ اَن شَاءَ اللَّهُ اَن شَاءَ اللَّهُ

صَلُوْعَائِیْ الرَّحِیْب ! صَلَّی اللَّهُ تَعَالَیٰ عَلَیْ مُحَمَّدٍ

کِفْنَ چُور

اُنکے اُورت کی نمازِ جنازہ میں اُنکے کِفْنَ چُور بھی شامِیل ہو گیا اُور کِبِریٰ سَآثِ جا کر عَس نے کِبِر کا پتا مَنْکُوْز کر لیا۔ جب رات ہُٹی تو عَس نے کِفْنَ چُور کے لیے کِبِر بُوْد ڈالی۔ یکایک مَدْبُوْز بُولی (ٹیکیے اُنکے مَنْکُوْز (یا نی بَسیش کا ہکدار) شاپس مَنْکُوْز (یا نی بَسیشی ہُٹی) اُورت کا کِفْنَ چُور تھا! سُون، اَلْلَهُ اَكْبَرْ تَسْلَام نے میری بھی مَنْزِلَت کر دی اُور عَس تَسْلَام

فرمائے موسٹکا : مَنْ أَنْهَىَ اللَّهَ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْمُسَلَّمَ فَلِلَّهِ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ الْمُرْجَعُ إِذَا رَأَوْكُمْ هُوَ بَشَّرٌ وَإِذَا أَنْهَاهُمْ هُوَ جَنَّابٌ (بَنْجَانٌ) (بَنْجَانٌ)

لوگوں کی بھی جنہوں نے میرے جنائز کی نمازوں پढی اور تو بھی ان میں شریک تھا۔ (یہ سون کر اس نے فاؤن کتب پر بھی ڈال دی اور سچے دل سے تاریخ ہو گیا) (۱۲۶۱ ص ۸۷) (شَعْبُ الْأَيْمَانِ عَزَّ وَجَلَ الْكَلَّا حَدَّثَنَا عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدٍ)

امین بِجَاهِ الْبَرِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلَّوَاعَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

تمام شرکاء جنائز کی بخشش

میठ بیठ یاسلا بھی بآئیو ! دے�ا آپ نے ! نہ کب بندوں کی نمازوں میں ہاٹیڑی کس کدر سआڈت ماندی کی بات ہے۔ جب بھی ماؤکاں میلے بالکل ماؤکاں نیکال کر موسالمانوں کے جنائز میں شرکت کرتے رہنا یا ہی سکتا ہے کسی نہ کب نہ کے جنائز میں شعبوں لیتھت ہمارے لیے سامانے بھیکریت بن جائے۔ بُعداً اے رہمان عز وجل کی رہمات پر کوئی بُعداً اے رہمان کے جب ووہ کسی مرنے والے کی بھیکریت فرمائے ہے تو اس کے جنائز کا سا� دئے والوں کو بھی بخش دیتا ہے۔ یعنانے ہزارے ساییدنما ابتدی کلخاہ بین ابتدی کلخاہ سے رضی اللہ تعالیٰ عنہما سے کیا کیا رہیت ہے کے سرکارے محدث، سلطانے بہ کریم، کرارے کلبو سینا، فیروز گانجنا نے یہ شاریع فرمایا : “بُعداً اے موبین کو مرنے کے بہادر سب سے پہلی جگہ یہ دی جائے گی کہ اس کے تمام شرکاء جنائز کی بخشش کر دی جائے گی۔” (التَّرْغِيبُ وَالتَّرْهِيبُ ج ۴ ص ۱۷۸) (۱۲۳)

فرمائے مُسْتَكَفٌ : عَلَيْهِ وَاللهُ وَسَلَّمَ : کِیس نے مُسْعَد پر دس مرتبا سُوچھ اور دس مرتبا شام دُرود پاک پढہ
اوپر اور اسے کیا ملت ہے دین میں ری شکا ات میلے گی۔ (ابن حیان)

کب مें پہلा تोहफہ

سراکارے نامدآر، دو آ Lalib کے مالکوں مुہٹا ر، شہنشاہے
ابرارا ر سے کسی نے پڑھا : مُؤمِنِ جَبَ کُثْرَ مِنْ
دَابِيلَ الْهَوَّا هُوتا ہے تو اس کو سب سے پہلہ توهفہ کیا دی�ا جاتا ہے ؟
تو یہ شاد فرمایا : اس کی نمازوں جنازہ پاٹنے والوں کی مانگ رت کر
دی جاتی ہے۔

(شَعْبُ الإِيمَانِ ج ۷ ص ۸۰۸ رقم ۹۲۵۷)

جنتی کا جنم

کو صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاللهُ وَسَلَّمَ مُسْتَكَفٌ
فرمائے آذکیت نیشاں ہے : جب کوئی جنتی شاپس فیت ہو جاتا ہے، تو
اکلیا ہدیہ فرماتا ہے کہ ان لوگوں کو ازاں دے جو اس کا جنم کا لے
کر چلے اور جو اس کے پیछے چلے اور کیونکہ نے اس کی نمازوں ادا کی۔

(الْفَرْدَوْسُ بِمَأْثُورِ الْخُطَابِ ج ۱ ص ۲۸۲ حدیث ۲۸۲)

جنم کا ساث دئے کا سવاہ

ہجرتے سَيِّدِنَا وَآلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ نے بارگاہے
بُعداً وَنَدِيَ مِنْ مَرْجَ کی : یا اکلیا ہدیہ ! کیس نے مدد اتے ری
ریکا کے لیے جنم کا ساث دیا، اس کی جنم کیا ہے ؟ اکلیا ہدیہ
تھا لہا نے فرمایا : کیس دن وہ مرنگا تو فیریشتے اس کے جنم کے
ہمراه ہے اور میں اس کی مانگ رت کر دیں گا۔ (شرح الصُّدُور ص ۹۷)

ٹھوڑے پہاڑ کیتیا سवاہ

ہجرتے سَيِّدِنَا وَآلِهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ سے ریواخت ہے کہ
صلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَاللهُ وَسَلَّمَ جنم کا
کا فرمائے بہ کرینا ہے : جو شاپس (یہ مان کا تکاظما ستمج کر اور ہلکے

فرمائے مُسْتَكِفٌ : عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِذْ كَمْ بَرَأَ مِنْ أَهْلِ الْمَسْجِدِ فَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِ إِلَّا مَوْلَانِيَّا

سوابی کی نیت سے) اپنے گھر سے جنائز کے ساتھ چلے، نمازے جنائز پढئے اور
دفن ہونے تک جنائز کے ساتھ رہے اس کے لیے دو کیڑاں سوابی ہے جس میں سے
ہر کیڑا اٹھاد (پھاڈ) کے براہر ہے اور جو شاپس سیف جنائز کی نماز
پढئے وہ اپس آ جائے تو اس کے لیے اک کیڑا سوابی ہے۔

(مسلم ص ۴۷۲ حدیث ۱۴۵)

نمازے جنائز بآیسے ہبھات ہے

ہجرتے سایہ دنناً ابتو جر گیشائی عنہ دیشائید ہے :
مُعَذَّبَةَ سَرَّكَارَتِهِ دِيَارَ آَلَّا مَمْلُوكَ، نُوْرَتِهِ مُعْذَبَتِشَامَ، شَاهِيَّتِهِ بَنِيَّ آَدَمَ، رَسُولِهِ
مُعْذَبَتِشَامَ نے صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایا : کشید کی جیسا کرتے تاکے
آبیت کی یاد آئے اور موند کی نہلواओ کے فناںی جیسم (یا نی موند
جیسم) کا دُنیا بھوت بڑی نہیں ہتھ ہے اور نمازے جنائز پढئے تاکے یہ تھمہنے
گماہین کرے کیونکے گماہین دنیا اکٹھا کے سارے میں ہوتا ہے اور
نے کی کام کرتا ہے۔

(المُسْتَدِرُكُ لِلْحَاكِمِ ج ۱ ص ۷۱۱ حدیث ۱۴۳۵)

مَحْيَيْتَ کَوْ نَهْلَوَانَ وَغَوْرَا کَوْ فَجَّيْلَتْ

مُولیا اے کامے ناٹ، ہجرتے سایہ دنناً ابليخیل مُرْتَجَیا شوڑے
بُوندا سے ریوایت ہے کے سُلطانے دی چھان، شاہنشاہی
کوئی نہ مکان، رہمتے آا-لہمیخان نے صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایا کہ
جنائز کے جو کسی مَحْيَيْتَ کو نہلوا اے، کوئی پہناؤ اے، بُونبُو لگا اے،
جنائز ٹھا اے، نماز پढئے اور جو ناکیس بات نہیں آئے (عسے) چھپا اے وہ
اپنے گوناہوں سے اسے پاک ہو جاتا ہے جس سا جس دن مان کے پیٹ سے پیدا ہو گا۔

(ابن ماجہ ج ۲ ص ۲۰۱ حدیث ۱۴۶۲)

فَرَمَأَنَّ مُسْتَكَشِفًا : عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَبِرَّهُ : أَلِّيْ بِمُؤْمِنٍ فَرَأَى جُنُوْنًا حُرُونَ شَرِيكَنَّ فَدَعَاهُ مُؤْمِنًا مَّا كَانَتْ كَرْبَلَةَ (كربالا)

જનાઝ દેખ કર પણે કા વિદ

હજરતે સાચ્છિદુના માલિક બિન અનસ કો બા'દ વફાત કિસી ને ખ્વાબ મેં દેખ કર પૂછા : مَا فَعَلَ اللَّهُ بِكَ ؟ યા'ની અલ્લાહ ઉન્ને આપ કે સાથ ક્યા સુલૂક ફરમાયા ? કહા : એક કલિમે કી વજહ સે બખ્શા હિયા જો હજરતે સાચ્છિદુના ઉસ્માને ગાન્ધી રચી લીધુના કો દેખ કર કહા કરતે થે. (વોહ કલિમા યેહ હૈ :) سُبْحَنَ الْحَمْدُ لَا يَمُوتُ (યા'ની વોહ જાત પાક હૈ જો જિન્દા હૈ ઉસે કબી મૌત નહીં આએગી) લિહાજા મેં ભી જનાઝ દેખ કર યેહી કહા કરતા થા યેહ કલિમા કહને કે સબબ અલ્લાહ ઉન્ને મુઝે બખ્શા હિયા. (احياء العلوم ج ٢٦ ص ٥٥ ملخصاً)

સરકાર ને સબ સે પહ્લા

જનાઝ કિસ કા પટા ?

નમાઝ જનાઝ કી ઈજિદા હજરતે સાચ્છિદુના આદમ સફિયુલ્લાહ કુ કુ દૌર સે હુઈ હૈ, ફિરિશ્ટોને સાચ્છિદુના આદમ સફિયુલ્લાહ જનાઝએ મુખા-રકા પર ચાર તકબીરેં પઠી થીં. ઈસ્લામ મેં તુજૂબે નમાઝ જનાઝ કા હુકમ મદીનાએ મુનવ્વરાહ મેં નાજિલ હુવા. હજરતે સાચ્છિદુના અસ્થાદ બિન જુરારહ કા વિસાલે મુખારક હિજરત કે બા'દ નવેં મહિને કે આખિર મેં હુવા ઔર યેહ પહલે સહાબી કી માયિત થી જિસ પર નાભિયે અકરમ ને નમાઝ જનાઝ પઠી. (માખૂજ અઝ ફતાવા ૨-જવિયા મુખરજી, જિ. 5, સ. 375, 376)

इसमें मुस्तका : حَلِيُّ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُحَمَّدٌ پर हुरूदे पाक की कसरत करो बेशक येह तुम्हारे लिये तहारत हैं। (بخاري)

نماजे जनामा फर्ज़ किफाया है

नमाजे जनामा “फर्ज़ किफाया” है या’नी कोई एक भी अदा कर ले तो सब बरियुल्लिज़म्मा हो गए वरना जिन जिन को खबर पहांची थी और नहीं आए वोह सब गुनहगार होंगे। इस के लिये जमाअत शर्त नहीं एक शर्ष्य भी पढ़ ले तो फर्ज़ अदा हो गया। इस की फर्जियत का दृन्कार कुश है।

(عالِمگیری ج ۱ ص ۱۶۲، دُرِّ مُختار ج ۳ ص ۱۲۰)

नमामे जनामा में दो रुकन और तीन सुन्नतें हैं

दो रुकन येह हैं : ﴿۱﴾ चार बार “اللهُ أَكْبَرُ” कहना। ﴿۲﴾ क्रियाम। (دُرِّ مُختار ج ۳ ص ۱۲۴) इस में तीन सुन्नते मुअक्कदा येह हैं : ﴿۱﴾ सना ﴿۲﴾ हुरूद शरीक ﴿۳﴾ मध्यित के लिये हुआ।

(बहारे शरीअत, जि. 1, स. 829)

नमामे जनामा का तरीका (ह-नक्की)

मुक्तदी इस तरह नियत करे : “मैं नियत करता हूँ इस जनामे की नमाज की वासिते अल्लाह उर्ग़و جَلَّ के, हुआ इस मध्यित के लिये, पीछे इस ईमाम के” (فتاوی تاتارخانी ج ۲ ص ۱۰۳) अब ईमाम व मुक्तदी पहले कानों तक हाथ उठाओं और “اللهُ أَكْبَرُ” कहते हुए फौरन हस्बे मा’मूल नाफ़ के नीचे बांध लें और सना पढ़ें। इस में “وَجَلَّ شَمَائِلُكَ وَلَا إِلَهَ إِلَّكَ” के बाद “وَتَسَاءَلَ جَدُّكَ” पढ़ें, फिर हुरूदे ईशाईम पढ़ें, फिर बिगौर हाथ उठाओं “اللهُ أَكْبَرُ” कहें, फिर हुरूदे ईशाईम पढ़ें, फिर बिगौर हाथ

کرمانے مُسٹندا : تُمْ جَاهَنْ بَيْ هُوْ مُعَذَّبٌ پَرْ حُرُونَدَ پَهْوَتَهُ تُمَحَّارَهُ حُرُونَدَ مُعَذَّبٌ تَكَبَّلَهُ يَهَوَتَهُ (بلج).

ઉઠાએ "الله أَكْبَرَ" કહેં ઔર દુઆ પઢે (ઇમામ તકબીરે બુલન્દ આવાજ સે કહે ઔર મુક્તદી આહિસ્તા. બાકી તમામ અગકાર ઇમામ વ મુક્તદી સબ આહિસ્તા પઢે) દુઆ કે બા'દ ફિર "الله أَكْبَرَ" કહેં ઔર હાથ લટકા દે ફિર દોનોં તરફ સલામ ફેર દેં. સલામ મેં મયિત ઔર ફિરિશ્ટોં ઔર હાજિરીને નમાઝ કી નિયત કરે, ઉસી તરફ જેસે ઔર નમાઝોં કે સલામ મેં નિયત કી જાતી હૈ યથાં ઈતની બાત જિયાદા હૈ કે મયિત કી ભી નિયત કરે. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 829, 835 માખૂજન)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

બાલિગ મર્દ વ ઓરત કે જનારે કી દુઆ

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَبِيبِنَا وَمَيْتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا

ઈલાહી ! બખ્શા દે હમારે હર જિન્દા કો ઔર હમારે હર ફૈત શુદા કો ઔર હમારે હર હાજિર કો ઔર હમારે હર ગાઈબ કો ઔર હમારે હર છોટે કો

وَكَبِيرِنَا وَذَكْرِنَا وَأُنْثَنَا اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَ الْأَمْوَالِ حَمِيَّهُ

ઔર હમારે હર બડે કો ઔર હમારે હર મર્દ કો ઔર હમારી હર ઔરત કો.

ઈલાહી ! તુ હમ મેં સે જિસ કો જિન્દા રખે તો ઉસ કો ઈસ્લામ પર

عَلَى الْإِسْلَامِ طَ وَمَنْ تَوَفَّيَتْهُ مِنَ الْأَمْوَالِ طَ

જિન્દા રખ ઔર હમ મેં સે જિસ કો મૌત દે તો ઉસ કો ઇમાન પર મૌત દે.

فرمाने مुस्तकः : عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ وَالرَّوْحَمَةُ : जिस ने मुझ पर दस भरतबा हुरूट पाक पठा अल्लाह उस पर सो रहमतें नाजिल फ्रमाता है। (بُرْجَان)

ना बालिगा लड़के की दुआ

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهُ لَنَا أَجْرًا

ઈलाही ! इस (लड़के) को हमारे लिये आगे पहोंच कर सामान करने वाला बना दे और इस को हमारे लिये अज (का मूलिक)

وَذُخْرًا وَاجْعَلْهُ لَنَا شَافِعًا وَمُشْفَعًا

और वक्त पर काम आने वाला बना दे और इस को हमारी सिफारिश करने वाला बना दे और वो ऐ जिस की सिफारिश मन्जूर हो जाए।

(كتاب الذائقات ص ٥٢)

ना बालिगा लड़की की दुआ

اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَا فَرَطًا وَاجْعَلْهَا لَنَا أَجْرًا

ઈलाही ! इस (लड़की) को हमारे लिये आगे पहोंच कर सामान करने वाली बना दे और इस को हमारे लिये अज (की मूलिक)

وَذُخْرًا وَاجْعَلْهَا لَنَا شَافِعَةً وَمُشْفَعَةً

और वक्त पर काम आने वाली बना दे और इस को हमारे लिये सिफारिश करने वाली बना दे और वो ऐ जिस की सिफारिश मन्जूर हो जाए।

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજ પર દુર્દશ શરીર ન પઢે તો વોહ લોગોં મેં સે કાજૂસ તરીન શાખ્સ હે.. (زبائن)

જૂતે પર ખડે હો કર જનાઝા પઠના

જૂતા પછન કર અગર નમાજે જનાઝા પઢેં તો જૂતે ઔર ઝમીન દોનોં કા પાક હોના જરૂરી હૈ ઔર જૂતા ઉતાર કર ઉસ પર ખડે હો કર પઢેં તો જૂતે કે તલે ઔર ઝમીન કા પાક હોના જરૂરી નહીં. મેરે આકા આ'લા હજરત, ઈમામે અહલે સુન્નત મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રજા ખાન ઉદ્દીલી રહ્મતાર ખુમન એક સુવાલ કે જવાબ મેં ઈશાદ ફરમાતે હૈને :

“અગર વોહ જગાહ પેશાબ વગૈરા સે નાપાક થી યા જિન કે જૂતોં કે તલે નાપાક થે ઔર ઈસ હાલત મેં જૂતા પછને હુએ નમાજ પઢી ઉન કી નમાજ ન હુઈ, એહતિયાત યેહી હૈ કે જૂતા ઉતાર કર ઉસ પર પાઉ રખ કર નમાજ પઢી જાએ કે ઝમીન યા તલા અગર નાપાક હો તો નમાજ મેં ખલલ ન આએ.”

(ફિતાવા ૨-જવિયા મુખર્જી, જિ. ૧, સ. 188)

ગાઈબાના નમાજે જનાઝા નહીં હો સકતી

મયિત કા સામને હોના જરૂરી હૈ, ગાઈબાના નમાજે જનાઝા નહીં હો સકતી. મુસ્તહબ યેહ હૈ કે ઈમામ મયિત કે સીને કે સામને ખડા હો.

(નૂરી મુખ્તાર જ ૧૩૪૦ ૧૨૩ ચ ૩)

ચન્દ જનાઝોં કી ઇકછી નમાજ કા તરીકા

ચન્દ જનાઝે એક સાથ ભી પઢે જા સકતે હૈને, ઈસ મેં ઈખ્તિયાર હૈ કે સબ કો આગે પીછે રખેં યા'ની સબ કા સીના ઈમામ કે સામને હો યા કિતાર બન્દ. યા'ની એક કે પાઉ કી સીધ મેં દૂસરે કા સિરહાના ઔર

۶۲۷۰ میں محدث فضیل اللہ بن عباس رضی اللہ عنہ علیہ السلام نے اس شعبہ کی ناک بادک آلات دھو کی وجہ سے پروردہ پاک نہ پڑے۔ (عام)

دھو کے پاٹ کی سیध میں تیسرا کا سیرہ انا نا (بخاری) و علی هذہ القياس پاٹ کی وجہ سے پروردہ پاک نہ پڑے۔ (بخاری) (۱۶۰ ص ۸۳۹، ج ۱) (عالمگیری)

جنازے میں کیتھی ساف ہیں؟

بہتر یہ ہے کہ جنازوں میں تین ساف ہیں کہ ہڈیسے پاک میں ہے: ”جس کی نمازوں (جنازاں) تین ساف نے پڑی تو اس کی بھیت ہو جائے گی۔“ اگر کل سات ہی آدمی ہیں تو ایک ہمایم بنا جائے اب پہلی ساف میں تین بڑے ہو جائے دوسرا میں دو اور تیسرا میں ایک۔ (۰۸۸ ص ۷) جنازوں میں پیشہ ایک ساف تہام ساف سے افسوس لے۔ (نور مختار ج ۳ ص ۱۳۱)

جنازوں کی پوری جماعت نا میلے تو؟

بسیار (بخاری) جس کی بادشاہی تکبیر فیت ہو گئی وجہ سے اپنی بادشاہی تکبیر ہمایم کے سلام فرے کے بادشاہ کے اور اگر یہ اندر شاہ ہو کے دعاء وغیرا پڑے گا تو پوری کرنے سے کچھ لوگ جنازوں کو کنچھ تک ڈال دیں گے تو سیف تکبیر کا لے دعاء وغیرا ڈال دے۔ یہی تکبیر کے بادشاہ جو شعبہ آیا تو جب تک ہمایم نہ ہیں فرے شامیل ہو جائے اور ہمایم کے سلام کے بادشاہ تین بار ”الله اکبر“ کاہل کے۔ (نور مختار ج ۳ ص ۱۳۶)

پاگل یا بودھی کا جنازہ

جو پیدائشی پاگل ہو یا باولیگ ہونے سے پہلے پاگل ہو گیا ہو اور اسی پاگل پن میں بُوت وکھے ہوئے تو اس کی نمازوں

فرمائے مुسٹکا۔ ﷺ: ایسا نے مسیح پر رہے جو معاذہ دے سو بار ہر دفعہ پاک پਥਰ اس کے دل سے سال کے گوناہ معاذہ دے گئے۔ (کراما)

جنازہ میں نہ بآلیگ کی ہو آپ ہوئے۔ (۱۳۸ صفحہ جوہرہ، ۱۲۷ صفحہ مختار) نہ بھوکشی کی اس کی نماجے جنازہ پढی جائے گی۔ (۱۲۷ صفحہ مختار)

ਮुدھ بارے کے احتکام

مُسَلِّمَانَ كَمَا بَعْدَهُ لِيَنْدَاءُ مُؤْمِنَةً يَا أَنَّكَسَرَ لِهِسْسَا
بَاہِرَةَ دُوَنَةَ كَمَّتْ لِيَنْدَاءُ ثَا فِيَرَ مَرَ غَيَا تُو اسَ كَمَّ غُسْلَ وَ كَفْنَ
دُنَغَ وَأَوْرَ اسَ كَمَّ نَمَاجِ پَدَنَغَ، وَرَنَانَ اسَ سَوَسَهَ دِيَ نَلَلَهَ كَرَ آوَكَ كَپَدَ
مَمَّ لَپَتَ كَرَ دَفَنَ كَرَ دُنَغَ، إِسَ كَمَّ لِيَهَ سُوَنَّاتَ كَمَّ مُوتَابِكَ غُسْلَ وَ
كَفْنَ نَلَهَنَ دُنَغَ وَأَوْرَ نَمَاجِ بَهَ إِسَ كَمَّ نَلَهَنَ پَدَنَغَ جَائِيَهَ، سَرَ كَمَّ تَرَفَ
سَرَ آكَسَرَ كَمَّ بِيكَدَارَ سَرَ سَرَ لَهَ كَرَ سَنَنَ تَكَ دُنَغَ، لِيَلَجَأَ اَغَارَ إِسَ كَمَّ
سَرَ بَاہِرَهَ ہُوَهَا ثَا آوَرَ چَيَّختَا ثَا بَهَارَ سَنَنَ تَكَ نِيكَلَنَ سَرَ پَهَلَهَ
دِيَ ہُنَیَّتَ دُوَنَهَ تُو اسَ كَمَّ نَمَاجِ نَلَهَنَ پَدَنَغَ، پَادِیَ كَمَّ جَانِبَ سَرَ
آكَسَرَ كَمَّ بِيكَدَارَ كَمَرَ تَكَ دُنَغَ، بَعْدَهَا لِيَنْدَاءُ مُؤْمِنَةً يَا مُدَحَّ يَا
كَعْدَهَا گِيرَ غَيَا اسَ کَمَّ نَامَ رَبَّهَا جَائِيَهَ آوَرَ وَوَہَ دِیَيَا مَتَ کَ دِنَ
ڈِھَانَهَا جَائِيَهَ۔

(۱۰۴. ۱۰۲ صفحہ مختار و رَدُّ المُحتار، بہادر شریعت، جی. ۱، س. 841)

جنازے کو کنڈاہ دئے کا سوابن

ہدیسے پاک میں ہے : ”جو جنازے کو چالیس کنڈاہ لے کر چلے اس کے چالیس کبھی را گوناہ میتا دیے جائے گے۔“ نیز ہدیس شریعت میں ہے : ”جو جنازے کے چاروں پاروں کو کنڈاہ دے اخلاق لایا (عَزَّ وَجَلَ) اس کی ہتمی (یاً نی

ફરમાને મુસ્તકા (انسُن). مُعْذِّبُهُمْ مَنْ لَمْ يَعْلَمْ وَمَنْ لَمْ يَعْلَمْ : حَسْنٌ لِمَنْ يَعْمَلْ وَرَبُّ الْجَنَّاتِ

મુસ્તકિલ) મહિનારત ફરમા દેગા॥

(١٥٩-١٥٨، دُرْمُخْتَارِ ج٣، جُنْبَرَةُ الْيَنْبِرَةِ مِنْ)

જનાઝે કો કન્ધા દેને કા તરીકા

જનાઝે કો કન્ધા દેના ઈબાદત હૈ. સુન્નત યેહ હૈ કે યકે બા'દ દીગરે ચારોં પાયોં કો કન્ધા દે ઓર હર બાર દસ દસ કદમ ચલે. પૂરી સુન્નત યેહ હૈ કે પહલે સીધે સિરહાને કન્ધા દે ફિર સીધી પાઈતી (યા'ની સીધે પાઉ કી તરફ) ફિર ઉલટે સિરહાને ફિર ઉલટી પાઈતી ઓર દસ દસ કદમ ચલે તો કુલ ચાલીસ કદમ હુએ. (١٦٢، عَالَمُغَيْرِيِّ ج١، બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 822) બા'જ લોગ જનાઝે કે જુલૂસ મેં એ'લાન કરતે રહેતે હોયે, દો દો કદમ ચલો ! ઉન કો ચાહિયે કે ઈસ તરફ એ'લાન કિયા કરેં :

“દસ દસ કદમ ચલો.”

બર્ચે કા જનાઝા ઉઠાને કા તરીકા

ઇટો બર્ચે કે જનાઝે કો અગર એક શાખસ હાથ પર ઉઠા કર લે ચલે તો હરજ નહીં ઓર યકે બા'દ દીગરે લોગ હાથોં હાથ લેતે રહેં. (١٦٢، عَالَمُغَيْرِيِّ ج١، ઓરતોં કો (બર્ચા હો યા બડા કિસી કે ભી) જનાઝે કે સાથ જાના ના જાઈઝ વ મન્નૂસ હૈ.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 823, دُرْمُخْتَارِ ج٣)

નમાજે જનાઝા કે બા'દ વાપસી કે મસાઇલ

જો શાખસ જનાઝે કે સાથ હો ઉસે બિગેર નમાજ પછે વાપસ ન

فرमाने मुस्तका، ﷺ مُعَاذَ اللَّهُ عَمَالِيْرَ وَسَلَّمَ : مُعَاذَ پर کسرات سے ہڑتے پاک پढ़ो بेशک تुम्हारा مُعَاذَ پर ہڑتے پاک پढ़ना تुम्हारे گुनाहों के لिये مار्जिरत है۔ (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ)

होना चाहिये और नमाज के बाद औलियाएं मर्यित (या'नी मरने वाले के सर परस्तों) से ईजाजत ले कर वापस हो सकता है और दृश्य के बाद ईजाजत की हाजिरत नहीं। (عالِمِيَّرِي ج ۱ ص ۱۶۰)

क्या शोहर बीवी के जनामे को कन्धा दे सकता है ?

शोहर अपनी बीवी के जनामे को कन्धा भी दे सकता है, किंतु में भी उतार सकता है और मुंह भी देख सकता है. सिफ्ट गुरख देने और बिला हाईल बदन को छूने की मुमा-न-अत है. औरत अपने शोहर को गुरख दे सकती है. (बहारे शरीअत, جि. 1, س. 812, 813)

मुरतद की नमामे जनामा का हुक्म शर-ई

मुरतद और काफिर के जनामे का एक ही हुक्म है. मजहब तज्दील कर के ईसाई (क्रिस्येन) होने वाले का जनामा पढ़ने वाले के बारे में किये गए एक सुवाल का जवाब देते हुए सचिवी आ'ला हजरत, ईमाम अहले सुन्नत, मुज़दिदे दीनो मिल्लत, हजरते अल्लामा मौलाना शाह ईमाम अहमद रजा खान عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰنِ इतावा ۲-जविया जिल्ह ۹ सङ्क्ष ۱۷۰ پर ईशाई फरमाते हैं : अगर ब सुबूते शर-ई साबित हो, के मर्यित “عِيَادًا بِاللّٰهِ” (या'नी खुदा की पनाह) तज्दीले मजहब कर के ईसाई (क्रिस्येन) हो चुका था तो बेशक उस के जनामे की नमाज और मुसल्मानों की तरह ईस की तज्डीजों तक़ीन सभ छरामे कर्तृ थी. قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى (अल्लाह तआला फरमाता है)

ફરમાને મુસતકા : ﷺ : جو مુજ પર એક હુર્દ શરીર પઢતા હે અલ્લાહ ઉસ કે લિયે એક કીરત અજ લિખતા હે ઔર કીરત ઉહુદ પહાડ જિતના હે. (عَلَيْهِ الْبَرَزَانُ)

وَلَا تُصِلِّ عَلَىٰ أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ
أَبَدًا وَلَا تَقْعُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِ

(٨٤: التوبه، ١٠: ب)

તર-જ-મએ કંઝુલ ઈમાન : ઔર ઉન મેં સે કિસી કી માયિત પર કબી નમાઝ ન પઢના ઔર ન ઉસ કી કબ્ર પર ખેઠે હોના.

મગર નમાઝ પઢને વાલે અગર ઉસ કી નસરાનિયત (યા'ની કિસ્યેન હોને) પર મુત્તલાં ન થે ઔર બર બિનાએ ઈલ્મે સાબિક (યા'ની પિછલી મા'લૂમાત કે સબબ) ઉસે મુસલ્માન સમજતે થે ન ઉસ કી તજીદીઓ તકફીન વ નમાઝ તક ઉન કે નજીદીક ઉસ શાખસ કા નસરાની (યા'ની કિસ્યેન) હો જાના સાબિત હુવા, તો ઈન અફઆલ મેં વોહ અબ ભી મા'જૂર વ બે કુસૂર હેં કે જબ (ઉન કી દાનિસ્ત (યા'ની મા'લૂમાત) મેં વોહ મુસલ્માન થા, ઉન પર યેહ અફઆલ બજા લાને બ જો'મે ખુદ શરઅન લાજીમ થે, હાં અગર યેહ ભી ઉસ કી ઈસાઈયત સે ખબરદાર થે ફિર નમાઝ વ તજીદીઓ તકફીન કે મુર-તકિબ હુએ કટાન સખ્ત ગુનહગાર ઔર વબાલે કબીરા મેં ગિરિફતાર હુએ, જબ તક તૌબા ન કરેં નમાઝ ઉન કે પીછે મકરૂહ. મગર મુઆ-મ-લએ મુરત્દીન ફિર ભી બરતૂના જાઈજ નહીં કે યેહ લોગ ભી ઈસ ગુનાહ સે કાફિર ન હોંગે. હમારી શર-એ મુતહૃહર સિરાતે મુસતકીમ હૈ, ઈફરાતો તરહીત (યા'ની હેઠે એ'તિદાલ સે બધાના ઘટાના) કિસી બાત મેં પસન્દ નહીં ફરમાતી, અલબત્તા અગર સાબિત હો જાએ કે ઉન્હોંને ઉસે નસરાની જાન કર ન સિર્જ બ વજણે હમાકત વ જહાલત કિસી ગ-રઝે હુન્યવી કી નિયત સે બલ્કે ખુદ

فَرَمَأَنِي مُسْتَكْبِراً : مَنْ أَنْتَ أَنْتَ عَلَيْهِ وَالْوَسْطَى : إِنَّمَا نَعْلَمُ مَا بَعْدَكَ : فَلَمَّا نَهَىٰنِي عَنِ الْمَسِيرِ إِلَيْهِ مِنْ حَيْثُ شَاءَ : قَالَ رَبِّيَ الْعَزِيزُ : إِنَّمَا مَنْ يَنْهَا مُؤْمِنٌ بِرَبِّهِ وَإِنَّمَا يَنْهَا الظَّاهِرِيُّونَ . (بخاري)

ਇਸੇ ਬਾਅਦ ਨਿਰਾਨਿਧਿਤ ਮੁਸਤਹਿਕੇ ਤਾ'ਝੀਮ ਵਾ ਕਾਬਿਲੇ ਤਜ਼ਹਿਜੋ ਤਕਈਨ ਵਾ ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਓ ਤਸਵੂਰ ਕਿਯਾ ਤੋ ਬੇਸ਼ਕ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਾ ਐਸਾ ਖਾਲ ਹੋਗਾ ਵੋਹ ਸਥ ਭੀ ਕਾਫ਼ਿਰ ਵਾ ਮੁਰਤਦ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨ ਦੇ ਵੋਹੀ ਮੁਆ-ਮਲਾ ਬਰਤਨਾ ਵਾਜਿਬ ਜੋ ਮੁਰਤਦੀਨ ਦੇ ਬਰਤਾ ਜਾਂਦੇ।

(ਫਿਤਾਵਾ 2-ਯਾਵਿਧਾ)

ਅਲਲਾਹ ਤਬਾ-2-ਕ ਵਾਂ ਤਾਹਾਲਾ ਪਾਰਹ 10 ਸ੍ਰੂ-ਤੁਤੌਖਾਹ ਕੀ ਆਧਤ ਨਮੂਹਰ 84 ਮੈਂ ਇਹਾਂਦ ਫਰਮਾਤਾ ਹੈ :

وَلَا تُصِلِّ عَلَىٰ أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَاتَ
أَبَدًا وَلَا تَقْمِ عَلَىٰ قَبْرِهِ ۚ إِنَّهُمْ
كُفَّارٌ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا تُؤْتُوا
وَهُمْ فِي سُقُونٍ ⑩

ت-7-ਮਾਂ ਕਾਨੂੰਲ ਈਮਾਨ : ਔਰ ਉਨ ਮੈਂ ਦੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮਾਈਤ ਪਰ ਕਭੀ ਨਮਾਜ ਨ ਪਣਾ ਔਰ ਨ ਉਸ ਕੀ ਕਥਾ ਪਰ ਖੇਡ ਹੋਨਾ ਬੇਸ਼ਕ ਵੋਹ ਅਲਲਾਹ ਵਾਂ ਰਸੂਲ ਦੇ ਮੁਨਕਿਰ ਹੁਏ ਔਰ ਫਿਲਕ (ਕੁਝ) ਛੀ ਮੈਂ ਮਰ ਗਏ।

ਸਦਰੂਲ ਅਫਾਜ਼ਿਲ ਹੁਕਰਤੇ ਅਲਲਾਮਾ ਮੌਲਾਨਾ ਸਾਧਿਦ ਮੁਹਮਦ ਨਈਮੁਦੀਨ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦੀ ਈਸ ਆਧਤ ਦੇ ਤਛਤ ਫਰਮਾਤੇ ਹੈਂ : ਇਸ ਆਧਤ ਦੇ ਸਾਬਿਤ ਹੁਵਾ ਕੇ ਕਾਫ਼ਿਰ ਦੇ ਜਨਾਓ ਕੀ ਨਮਾਜ ਕਿਸੀ ਹਾਲ ਮੈਂ ਜਾਈ ਨਹੀਂ ਔਰ ਕਾਫ਼ਿਰ ਦੀ ਕਥਾ ਪਰ ਦੱਫ਼ਨ ਵਾਂ ਜਿਧਾਰਤ ਦੇ ਲਿਧੇ ਖੇਡ ਹੋਨਾ ਭੀ ਮਨ੍ਨੂਆ ਹੈ।

(ਖਾਈਨੁਲ ਈਰਫਾਨ, ਸ. 376)

ਹੁਕਰਤੇ ਸਾਧਿਦੁਨਾ ਜਾਬਿਰ ਬਿਨ ਅਖ਼ਵਾਤੀ ਨੂੰ ਸੇ ਰੱਖੀ ਲੋਹੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਵਾਧਤ ਹੈ ਕੇ ਸਰਦਾਰੇ ਮਕਾਨੇ ਮੁਕੰਰਮਾ, ਸਰਕਾਰੇ ਮਈਨਾਨੇ ਮੁਨਵਰਾਹ

﴿كَرِمًا نَّعْلَمُ مُسْتَكْفِيًّا عَنِ الْوَزْنِ﴾ : اُس پر دس رکھ مतے بے جاتا ہے۔ (م)

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نے إِشْرَادٍ فَرَمَّا يَا : اگر وہ بیمار پڑے تو پُوچھنے نہ چاہو، مਰ جائے تو جنائے میں ہاجیر نہ ہو۔ (ابن ماجہ ج ۱ ص ۷۰ حدیث ۹۲)

“مدائنا” کے پانچ ہرزوں کی نیزبادت سے جنائے کے مु-تاخیلیک پانچ م-دنی کھل

“کھلائی میری نماج پٹائے” اُسی وسیعیت کا ہکم

﴿۱﴾ مایت نے وسیعیت کی ہی کے میری نماج کھلائی پڑائے یا میں کھلائی شجس گوسل دے تو یہ وسیعیت باتیل ہے یا’ نی ہس وسیعیت سے (مرنے والے کے) والی (یا’ نی سر پرست) کا ہک جاتا ن رہے گا، ہم والی کو ہبھیتیا ر ہے کے بھوٹ ن پڑائے اُس سے پٹھوا دے۔ (بھارت شریعت، ج 1، س 837، وغیرہ) اگر کسی موتکی بوجوگ یا آلبیم کے بارے میں وسیعیت کی ہو تو وہ رسا کو یا ہی کے ہس پر امداد کرے۔

یہ مایت کے سینے کی سیدھ میں بڈا ہو

﴿۲﴾ میں ہبھیت یہ ہے کہ مایت کے سینے کے سامنے یہ مایت بڈا ہو اور مایت سے دوڑ ن ہو مایت جوہ مہد ہو یا اورت بآلبیگ ہو یا نا بآلبیگ، یہ ہس وکٹ ہے کہ اسکے لئے مایت کی نماج پڑانی ہو اور اگر چند ہوں تو اسکے لئے سینے کے مکاہیل (یا’ نی سامنے) اور کریب بڈا ہو۔ (ذریخ المختار و رذالمحترج ۳ ص ۱۳۴)

﴿كَرِمًا نَّعْلَمُ مُسْتَكْبَرًا : جَلَّ اللَّهُ عَنِ الْحَمْدِ وَالْكَبْرِيَّةِ :﴾ જો શાખ્સ મુજ પર હુરણ પાક પઢના ભૂલ ગયા વેછ જન્તા કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ત્રણ)

નમાઝ જનાઝ પદે બિગેર દફન દિયા તો ?

﴿3﴾ મધ્યિત કો બિગેર નમાઝ પદે દફન કર દિયા ઔર મિઠી ભી દી ગઈ તો અબ ઉસ કી કષ્ટ પર નમાઝ પદે જબ તક ફટને કા ગુમાન ન હો, ઔર મિઠી ન દી ગઈ હો તો નિકાલેં ઔર નમાઝ પઢ કર દફન કરેં, ઔર કષ્ટ પર નમાઝ પઢને મેં હિનોં કી કોઈ તા'દાદ મુકર્રર નહીં કે કિતને દિન તક પઢી જાએ કે યેહ મૌસિમ ઔર ઝમીન ઔર મધ્યિત કે જિસમ વ મરાજ કે ઈન્ઝિલાફ સે મુખ્તલિફ હૈ, ગરમી મેં જલ્દ ફટેગા ઔર જાડે (યા'ની સર્દી) મેં બ-દેર (યા'ની દેર મેં), તર (યા'ની ગીલી) યા શોર (યા'ની ખારી) ઝમીન મેં જલ્દ, ખુશક ઔર ગૈરે શોર મેં બ-દેર, ફર્બા (યા'ની મોટા) જિસમ જલ્દ, લાગર (યા'ની દુબલા પતલા) દેર મેં.

(અંદરો ચાલુ)

મકાન મેં દબે હુએ કી નમાઝ જનાઝ

﴿4﴾ કુંઘે મેં ગિર કર મર ગયા યા ઉસ કે ઊપર મકાન ગિર પડા ઔર મુર્દા નિકાલા ન જા સકા તો ઉસી જગહ ઉસ કી નમાઝ પઢેં, ઔર દરિયા મેં દૂબ ગયા ઔર નિકાલા ન જા સકા તો ઉસ કી નમાઝ નહીં હો સકતી કે મધ્યિત કા મુસલ્લી (યા'ની નમાઝ પઢને વાલે) કે આગે હોના મા'લૂમ નહીં.

(રૂડુલ્મુત્તાર્જ ચ ١٤٧)

નમાઝ જનાઝ મેં તા'દાદ બટાને કે લિયે તાખીર

﴿5﴾ જુમુઆ કે દિન કિસી કા ઈન્ઝિકાલ હુવા તો અગર જુમુઆ સે પહલે તજહીજો તકફીન હો સકે તો પહલે હી કર લેં, ઈસ ખયાલ સે રોક રખના કે જુમુઆ કે બા'દ મજમાન જિયાદા હોગા મકરૂહ હૈ.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 840, ૧૭૩ ચ ૩ વર્ગીર)

فرمائے مسٹر کلارک: علی اللہ تعالیٰ علیہ و السلام: اس کے پاس میرا جیک ہوا اور اس نے مسٹر پرہنڈ پاک ن پڑا تاہمیک چوہ باد بپٹا ہو گیا۔ (ابن حنفی)

**الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِإِلَهِ النَّاسِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ يَسْمِعُ اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ**

بालिग کی نمازوں جنازہ سے کبت

యేహ ఏ'లాన కీబియె

مہربم کے ارجیح و احتباط تواریخ میں فرمائے ! مہربم نے اگر لیندگی میں کبھی آپ کی دلیل آجائی یا ہک ت لشی کی ہو یا آپ کے مکروہ ہوں تو ان کو ریزا اے یلادی کے لیے مुआک کر دیجیے، مہربم کا بھی بخدا ہوگا اور آپ کو بھی سવاب میلے گا۔ نمازوں جنازہ کی نیت اور اس کا تریکا بھی سुن لیجیے۔ “مैं नियत करता हूँ ऐसे जनाजे की नमाज की, वासिते अल्लाहू ग्लू और ग्लू के, हुआ ऐसे मध्यित के लिये पीछे ऐसे ईमाम के。” اگر یہ ادھر یاد ن رہے تو کوئی ہر ۴۷ نہیں، آپ کے دل میں یہ نیت ہونی چرکی ہے کہ “मैं ऐसे मध्यित की नमाजे जناजा پढ़ रहा हूँ” جब ईमाम سाहیب “اللهُ أَكْبَرُ” کहے تو کافों تک ہاثر ٹठانے کے باعث “اللهُ أَكْبَرُ” کہتے ہوئے ہنر ہسپے ماء مول ناٹ کے نیچے باندھ لیجیے اور سنا پڑھیے۔ دوسری بار ईमाम साहिब “اللهُ أَكْبَرُ” کہے تو آپ بیگنے ہاثر ٹठانے کے نیچے باندھ لیجیے، فر نمازوں والیا ہوئے ہنر ہسپے ماء مول ناٹ کے نیچے باندھ لیجیے اور سنا پڑھیے۔ تیسرا بار ईमाम साहیب “اللهُ أَكْبَرُ” کہے تو آپ بیگنے ہاثر ٹठانے کے نیچے باندھ لیجیے اور بآلیگ کے

કરમાને મુસત્કા : ﷺ : જિસ ને મુજ પર એક બાર દુર્દે પાક પઢા અલ્લાહ ઉંગ પર દસ
રહમતો બેજતા હૈ. (૧)

જનાઝ કી દુઆ પઠિયે¹ જબ ચૌથી બાર ઈમામ સાહિબ “الله أكْبَر”
કહેં તો આપ “الله أكْبَر” કહે કર દોનોં હાથોં કો ખોલ કર લટકા
દીજિયે ઔર ઈમામ સાહિબ કે સાથ કાઈદે કે મુતાબિક સલામ ફેર
દીજિયે.

ગમે મદીના, બકીઅ,
મજિદરત ઔર બે
હિસાબ જન્નતુલ
કિરદોસ મેં આકા
કે પડોસ કા તાલિબ

25 મુહુર્મુલ હુરામ 1435 સિ.હિ.

30-11-2013

એક ચુપ સો¹⁰⁰ સુખ

સવાબ કર્માને કા મ-દની મૌકાઅ

જનાઝ કે ઈન્નિજાર મેં જહાં લોગ જમ્બ હોવહાં ઈસ રિસાલે
સે દર્સ દે કર ખૂબ સવાબ કર્માઈયે. નીજ અપને મર્હૂમીન કે ઈસાલે
સવાબ કે લિયે એસે મૌકાઅ પર જનાઝ કે જુલૂસ મેં યા તા'જિયત કે
લિયે જમ્બ હોને વાલોં મેં યેહ રિસાલા તકસીમ ફરમાઈયે.

¹ : અગર ના બાલિગ યા ના બાલિગા કા જનાઝ હો તો ઉસ કી દુઆ પઢને કા
એ'લાન કીજિયે.

۴۲ مانوں میں مسٹر کا : علی اللہ تعالیٰ عنہ و آله و سلم پر حُرَّکَتِ پاک پلنے کا راستہ
بُلُل گیا۔ (پرانی)

ماخذ و مراجع

مطبوعہ	کتاب	مطبوعہ	کتاب
مرکز الحدیث برکات رضا الہند	شرح الصدور	مکتبۃ الدین باب الدین کراچی	قرآن مجید
دارالصادر بیروت	احیاء الطہوم	مکتبۃ الدین باب الدین کراچی	خواص العرفان
باب الدین کراچی	مجہرہ	دارالزن حرم بیروت	صحیح مسلم
سہیل اکیڈمی مرکز الاولیاء لاہور	غذیہ	دارالعرفۃ بیروت	سنن ابن ماجہ
باب الدین کراچی	فتاویٰ سلطان غازیہ	دارالكتب العلمیہ بیروت	مسقط عبد الرزاق
داراللکھر بیروت	فتاویٰ عالمگیری	دارالكتب العلمیہ بیروت	شعب الامان
دارالعرفۃ بیروت	در غفار و راحیر	داراللکھر بیروت	تاریخ دمشق
باب الدین کراچی	کنز الدقائق	دارالعرفۃ بیروت	ستدرک
رضافا و ظہیر شرمن مرکز الاولیاء لاہور	فتاویٰ رضویہ	دارالكتب العلمیہ بیروت	الترغیب والترہیب
مکتبۃ الدین باب الدین کراچی	بہار شریعت	دارالكتب العلمیہ بیروت	الفروع بہاؤ راحظاب

نامہ رسالہ : نمازوں جنائز کا تریکا

پہلی بار : جوہاں دل آلبیر 1435ھ۔ اپریل 2014ء

تاریخ : 20,000

ناشر : مکتبہ بتوں محدثینا

م-دنسی ہلتیا : کسی اور کو یہہ رسالہ ڈاپنے کی ہجڑت نہیں ہے۔

کتاب کے بریدار مुتوفی ہوئے

کتاب کی تباہت میں نعمایاں برادری ہو یا سفہت کم ہوں یا
بائیں میں آگے پیش ہو گئے ہوں تو مکتبہ بتوں محدثینا سے
لڑکوں فرمائیے۔

ਫਰਮਾਨੇ ਮੁਸਤਫ਼ਾ : عَلَيْهِ الْفَنَانِ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ وَعَلَيْهِ الرَّحْمَنُ : ਉਸ ਸ਼ਾਬਦ ਦੀ ਨਾਕ ਖਾਕ ਆਵੂਦ ਹੋ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਮੇਰਾ ਤਿੰਕ ਹੋ ਔਰ ਵੋਹ
ਮੁਜ ਪਰ ਹੁਰੇਠ ਪਾਕ ਨ ਪਛੇ। (۲۶)

ਫੇਈਲਿੰਗ

ਉਨਵਾਨ	ਅੰਕ	ਉਨਵਾਨ	ਅੰਕ
ਫੁਰਦ ਸ਼ਰੀਫ ਕੀ ਫੜੀਲਤ	1	ਗਾਈਬਾਨਾ ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ।	11
ਵਲੀ ਕੇ ਜਨਾਜੇ ਮੌਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀ ਬ-ਰ-ਕਤ	1	ਚਨਦ ਜਨਾਯੋਂ ਕੀ ਇਕਵੀ ਨਮਾਜ ਕਾ ਤਰੀਕਾ।	11
ਅਕੀਦਤ ਮਨ੍ਦੋਂ ਕੀ ਭੀ ਮਣਿਕਰਤ	2	ਜਨਾਜੇ ਮੌਂ ਕਿਤਨੀ ਸੱਫੇ ਹੋ ?	12
ਕਫ਼ਨ ਚੋਰ	3	ਜਨਾਜੇ ਕੀ ਪੂਰੀ ਜਮਾਅਤ ਨ ਮਿਲੇ ਤੋ ?	12
ਤਮਾਮ ਥੁ-ਰਕਾਏ ਜਨਾਜਾ ਕੀ ਬਿਨਿਆਵ	4	ਪਾਗਲ ਯਾ ਖੁਦਕੁਝੀ ਵਾਲੇ ਕਾ ਜਨਾਜਾ।	12
ਕਥ੍ਰੇ ਮੌਂ ਪਹਲਾ ਤੋਹਫ਼ਾ	5	ਮੁਦਦ ਬਚ੍ਚੇ ਕੇ ਅਹਕਾਮ	13
ਜਨਨੀਤੀ ਕਾ ਜਨਾਜਾ	5	ਜਨਾਜੇ ਕੋ ਕਨ੍ਧਾ ਫੇਨੇ ਕਾ ਸਵਾਬ	13
ਜਨਾਜੇ ਕਾ ਸਾਥ ਫੇਨੇ ਕਾ ਸਵਾਬ	5	ਜਨਾਜੇ ਕੋ ਕਨ੍ਧਾ ਫੇਨੇ ਕਾ ਤਰੀਕਾ।	14
ਉਛੁਦ ਪਹਾਡ ਜਿਤਨਾ ਸਵਾਬ	5	ਬਚ੍ਚੇ ਕਾ ਜਨਾਜਾ ਉਠਾਨੇ ਕਾ ਤਰੀਕਾ।	14
ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਬਾਈਸੇ ਇਥਰਤ ਹੈ	6	ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਕੇ ਬਾ'ਦ ਵਾਪਸੀ ਕੇ ਮਸਾਈਲ	14
ਮਾਧਿਤ ਕੋ ਨਹਲਾਨੇ ਵਗੈਰਾ ਕੀ ਫੜੀਲਤ	6	ਕਾਧ ਥਾਹਰ ਬੀਵੀਕੇ ਜਨਾਜੇ ਕੋ ਕਨ੍ਧਾ ਫੇਨੇ ਸਕਤਾ ਹੈ ?	15
ਜਨਾਜਾ ਫੇਖ ਕਰ ਪਫੇਨੇ ਕਾ ਵਿਦ	7	ਮੁਰਤਦ ਕੀ ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਕਾ ਛੁਕਮੇ ਸ਼ੇ-ਈ	15
ਸੁਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰ ਸੇ ਪਹਲਾ	7	ਜਨਾਜੇ ਕੇ ਮੁ-ਤਾਤਿਲਿਕ ਪਾਂਚ ਮ-ਦਨੀ ਫੂਲ	18
ਜਨਾਜਾ ਕਿਸ ਕਾ ਪਥ ?		“ਕੁਲਾ ਮੇਰੀ ਨਮਾਜ ਪਥਾਏ” ਐਥੀ ਵਚਿਅਤ ਕਾ ਛੁਕਮ	18
ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਫੌਰੇ ਕਿਫਾਯਾ ਹੈ	8	ਧਮਾਮ ਮਾਧਿਤ ਕੇ ਸੀਜੇ ਕੀ ਸੀਧ ਮੌਂ ਖਤ ਹੋ।	18
ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਮੌਂ ਦੋ ਰੁਕਨ ਔਰਤੀਨ ਸੁਨਾਤੋਂ ਹੈਂ	8	ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਪਢੇ ਬਿਗੈਰ ਫਕਨਾ ਦਿਯਾ ਤੋ ?	19
ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਕਾ ਤਰੀਕਾ (ਹ-ਨਫੀ)	8	ਮਕਾਨ ਮੌਂ ਫਾਰੇ ਹੁਏ ਕੀ ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ।	19
ਬਾਲਿਗ ਮਈ ਵ ਔਰਤ ਕੇ ਜਨਾਜੇ ਕੀ ਹੁਆ	9	ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਮੌਂ ਤਾ'ਦਾਦ ਬਥਾਨੇ ਕੇ ਲਿਧੇ ਤਾਖੀਰ।	19
ਨਾ ਬਾਲਿਗ ਲਤਕੇ ਕੀ ਹੁਆ	10	ਬਾਲਿਗ ਕੀ ਨਮਾਜੇ ਜਨਾਜਾ ਦੇ ਕਣਲ	20
ਨਾ ਬਾਲਿਗ ਲਤਕੀ ਕੀ ਹੁਆ	10	ਧੇਹ ਓ'ਲਾਨ ਕੀਤੇ ਯੇ	
ਜੂਤੇ ਪਰ ਘੇ ਹੋ ਕਰ ਜਨਾਜਾ ਪਫੇਨਾ	11	ਮਾਅਬਿਜ਼ੋ ਮਰਾਜੇਅ	22

બાલિગ કી નમાજ જનાજ સે કષણ યેહ એ'લાન કીજિયે

મર્હૂમ કે અણીઝ વ અહબાબ તવજ્જોહ ફરમાઓ ! મર્હૂમ ને અગર જિન્દગી મેં કબી આપ કો દિલ આજારી યા હક ત-લડી કી હો યા આપ કે મકરૂજ હો તો ઈન કો રિજાએ ઈલાહી કે લિયે મુઆફ કર દીજિયે, **مَنْ عَوْجَلَ فَلَا تَنْهَا** મર્હૂમ કા ભી ભલા હોગા ઔર આપ કો ભી સવાબ મિલેગા. નમાજે જનાજા કી નિયત ઔર ઈસ કા તરીકા ભી સુન લીજિયે. “મૈનિયત કરતા હું ઈસ જનાજે કી નમાજ કી, વાસિતે અલ્લાહ હું કે, હુઅ ઈસ માયિત કે લિયે પીछે ઈસ ઈમામ કે.” અગર યેહ અફ્કાજ યાદ ન રહેતો કોઈ હરજ નહીં, આપ કે દિલ મેં યેહ નિયત હોની જરૂરી હે કે “મૈનિયત કી નમાજે જનાજા પછ રહા હું” જ્યથી ઈમામ સાહિબ **اللَّهُ أَكْبَرْ** કહેતો કાનોં તક હાથ ઉઠાને કે બા'દ **اللَّهُ أَكْبَرْ** કહતે હુએ કીરન હરબે મા'મૂલ નાફ કે નીચે બાંધ લીજિયે ઔર સના પઢિયે. દૂસરી બાર ઈમામ સાહિબ **اللَّهُ أَكْبَرْ** કહેતો આપ બિગેર હાથ ઉઠાને **اللَّهُ أَكْبَرْ** કહિયે, ફિર નમાજ વાલા હુરુદે ઈખાહીમ પઢિયે. તીસરી બાર ઈમામ સાહિબ **اللَّهُ أَكْبَرْ** કહેતો આપ બિગેર હાથ ઉઠાને **اللَّهُ أَكْبَرْ** કહિયે, ઔર બાલિગ કે જનાજે કી હુઅ પઢિયે¹ જ્યથી બાર ઈમામ સાહિબ **اللَّهُ أَكْبَرْ** કહેતો આપ **اللَّهُ أَكْبَرْ** કહ કર દોનોં હાથોં કો ખોલ કર લટકા દીજિયે ઔર ઈમામ સાહિબ કે સાથ કાઈદે કે મુતાબિક સલામ કેર દીજિયે.

1 : અગર ના બાલિગ યા ના બાલિગા કા જનાજા સો તો ઉસ કી હુઅ પઢને કા એ'લાન કીજિયે.

મક-ત-ખતુલ મદીના

ડા'વતે ઈસામી

મિલેકેડ હાઇસ, અલિક કી માર્કેટ કે સામે, ટીલ દસ્તવજા, ઘાહમદાબાદ-1 ગુજરાત, ઇન્ડિયા
Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabaahmedabad@gmail.com www.dawateislami.net